

CARLOS MENSA, PER FI

Des de maig de l'any passat en que l'aleshores batlle de Barcelona, en Narcís Serra, prometé organitzar l'exposició antològica que en el moment de redactar aquestes ratlles s'estarà inaugurant oficialment, he pogut anar seguint a la premsa notícies dels seus preparatius i la previsió de data que, en principi, es calculava pel 22 de març, i després passà al 30 de maig d'enguany per, encara, traslladar-la al 3 de juny, que ha estat la definitiva.

Carlos Mensa va morir de càncer el març de l'any passat a Barcelona a l'edat de 46 anys. Acabava de participar, amb gran èxit, a Arco 82 de Madrid. Carlos fou enterrat a La Pera, junt a la masia on estava instal·lant l'estudi que mai podrà utilitzar. Havia nascut un 28 de febrer a Barcelona, pocs mesos abans d'esclatar la guerra civil i durant l'enfrontament fratricida fou endut per un vaixell de la Creu Roja francesa a Casablanca, junt amb d'altres infants pròfugs del caos regnant a Barcelona. La seva mare el reclamà mes tard des de París on s'ha refugiat fugint del desastre per, al cap d'una curta estada, anar-se'n amb el filllet a viure a Villeneuve-sur-Lot, al sud de França, no tornant a Espanya fins el 1945 que s'instal·len en un punt del sud-est de la península, per reintegrar-se definitivament a la seva Barcelona natal el 1950.

D'una infantesa i una adolescència difícils, per causa dels trasllats i la desambientació menada per les circumstàncies, li'n restà un temperament introvertit, intimista, i un gran sentit de la fidelitat, segons diuen els que tingueren la sort de viure al seu entorn. Als quinze anys entrà d'aprenent de litògraf. L'any 1952 va a dibuix a la sucursal de Llotja de Major de Gràcia i aprova tres cursos el mateix any. El següent es matricula a la central de Llotja i el 55 trova una nova feina en un obrador de ceràmica, després d'haver treballat un quant temps com a dibuixant tèxtil.

El 1957 decideix dedicar-se a la pintura, després de veure a la Virreina -on ara es celebra la seva antològica- el quadre "Malinconia di autunno" de Giorgio de Chirico, que l'impressionà fortament i a qui des de llavors va considerar el seu gran mestre. Encarrià la seva inquietud participant l'any següent en una col·lectiva del Cercle Maillol i el 1960 presenta la seva primera personal al Museu de Mataró presentat per Josep Maria de Sucre. Cofundador del "Grup Síntesi", del grup "Cicle d'art d'avui" i del Premi de dibuix "Joan Miró", l'any 1963 fa la seva única exposició individual a Barcelona, a la Galeria Belarte.

El seu amic Baltasar Porcel parla del plet entre el barceloní Mensa i Catalunya. Des de 1963 no havíem po-

gut tornar a veure cap exposició seva, en canvi en celebrà dues a Madrid i al menys quatre a Ciutat de Mallorca: "L'ambient artístic de Barcelona s'ha trobat durant molt anys, en les seves fronteres d'avantguarda, immergit en les tendències informals, abstractes, molt lligades al catalanisme polític. Mensa no va pertanyer mai a aquest món. Va sortir-ne d'ací una radical incomprensió mútua, car el seu "figurativisme", la seva inscripció dintre el que en digueren "tradicció espanyola", li va vetar una sèrie de camins". La veritat és que vivia aquí, es movia activament en els ambients i cercles culturals, però, així com abans ja deiem que el seu sentit de la fidelitat el feia exquisit i cordial amb els seus, es tancava aferrissadament enfront de determinades camarilles, responsables de que, mentre era un dels pintors catalans que primaven a Europa, fos marginat i ignorat a casa seva.

Itàlia acollí la seva obra amorosament: Torí, Milà, San Giovanni, Valderno, Fiésole, Palermo, Roma, Grosseto, Brescia, Bolònia i La Spezia han contemplat mostres personals de Mensa des del 1966. I Alemanya, i Bèlgica, i França, i Holanda, i Suècia...

Si de Chirico fou el seu primer gran mestre, també ho foren Velázquez, Rubens, Rembrandt... quins camins petjava amb el bagatge del seu meravellós dibuix, de la seva minuciositat amb el pinzell, del seu mestri domini dels olis, de l'acrílic, del "collage"...

154 quadres de col·leccions barcelonines i italianes penjats al palau de les Rambles de Barcelona diuen qui ha estat aquest pintor, malaguanyat en plena joventut cronològica i maduresa creativa, i formen el cos de l'antològica -l'homenatge- que la seva pàtria li devia en justícia. Antològica que ha estat possible mercès als esforços de la seva vídua Margarita Nuez, l'assagista Enrico Belatti, Eloïsa Cendra, el col·leccionista Miquel Lerín, el crític Francesc Miralles, l'escriptor Baltasar Porcel i Cesàreo Rodríguez Aguilera, amb la col·laboració de l'Ajuntament de la ciutat comtal.

S'ho mereixia.

R.C.D.